

by postupoval tak, jako by v tomto směru byl uplatňován důvod zmatečnosti Šu 344 čís. 11 tr. ř.

Čís. 1258.

Dotaz dle Šu 306 tr. ř. lze učiniti i za menšího počtu porotců, nežli 30, jen, lze-li i přes to obsaditi lavici porotců se zachováním odmítacího práva stran.

(Rozh. ze dne 1. září 1923, Kr I 322/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku porotního soudu v Praze ze dne 22. února 1923, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem násilného smilstva dle Šu 127 tr. zák.

Důvody.

Neodůvodněna je stížnost, pokud uplatňuje zmatek Šu 344 čís. 4 tr. ř. proto, že předseda učinil dotaz na porotce, v Šu 306 tr. ř. předepsaný, jakkoli nebylo přítomno 30, nýbrž jen 28 porotců. Předpis Šu 306 tr. ř. sluší vykládati ve spojení s předpisem Šu 307 tr. ř., dle něhož se k obsazení lavice porotců vyžaduje přítomnosti 24 nevyločených porotců. Žádáť zákon přítomnosti většího počtu přítomných porotců, nežli k obsazení lavice porotců je zapotřebí proto, by zabezpečeno bylo přes případné vyloučení jednotlivých porotců z příčin, v Šu 306 tr. ř. uvedených, dosažení počtu, k obsazení lavice porotců vyžadovaného, aniž by bylo odmítací právo stran dle Šu 309 tr. ř. obmezováno. Jelikož v případě, o němž tu jde, vůbec u žádného z přítomných porotců nebylo podmínek Šu 306 tr. ř. čís. 1—4, a při počtu 28 přítomných porotců odmítací právo stran zůstalo více než zachováno, jest zřejmo a nepochybně, že, byť i předpisu Šu 306 tr. ř., zmatečností ohroženého jen, pokud jde o dotaz po důvodech vyloučení, nebylo přesně a doslova šetřeno, formální vada ta nemohla míti ani nepříznivého vlivu pro obžalovaného. Zmateční stížnost však také ani nenaznačuje, že by tu byla možnost takového škodlivého vlivu a nemůže proto zmatek dle Šu 344 čís. 4 tr. ř. z uvedeného důvodu dle předposledního odstavce Šu 344 tr. ř. ve prospěch obžalovaných býti uplatňován (viz též rozhodnutí sb. nejv. soudu čís. 292).

Čís. 1259.

Hlavní otázka porotcům musí se s obžalobou krýti jak co do činu, tak i co do právní kvalifikace. Ustanovení Šu 262 tr. ř. nelze tu použiti.

Zločin dle Šu 127 tr. zák. lze spáchat i na dítěti, jehož pohlavní ústrojí, nejsouc následkem útlého věku ještě vyvinuto, provedení soulože vůbec vylučuje.

Zločin Šu 127 tr. zák. jest spáchán z pohnutek nízkých a nečestných.

(Rozh. ze dne 1. září 1923, Kr II 357/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Olomouci ze dne 20. června 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem násilného smilstva dle §u 127 tr. zák. a zločinem veřejného násilí podle §u 99 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti čís. 6, 8, 4 a 9 §u 344 tr. ř. Důvod zmatku čís. 6, totiž porušení zákonných předpisů o dávání otázek porotcům, spatřuje stížnost především v tom, že byl usnesením porotního soudu zamítnut při hlavním přeličení návrh obhájce obžalovaného, by porotcům dána byla první hlavní otázka nikoli ve smyslu §u 127, nýbrž §u 125 tr. zák., a aby třetí hlavní otázka, znějící na zločin dle §u 99 tr. zák., byla vyloučena. Námitka je neodůvodněna. Jak jest zřejmo z návrhu při hlavním přeličení a z provedené zmateční stížnosti, měl obhájce obžalovaného neustále na mysli změnu v dání otázek hlavních a neučinil v tomto směru návrhu, by dána byla otázka eventuální. Takto pak zvolil naprosto pochybený postup, který nemohl porotní sbor soudní přijmouti za svůj. Naopak porotní sbor soudní postupoval docela správně, dav porotcům hlavní otázky jednak na zločin podle §u 127, jednak na zločin podle §u 99 tr. zák., neboť ustanovení §u 318 tr. ř., dle něhož hlavní otázka má zníti, je-li obžalovaný vinen, že spáchal čin, obžalobě za podklad sloužící, plyne, že hlavní otázka a obžaloba musí se krýti jak co do předmětu, tak i co do obsahu, t. j. obojí musí zníti nejen na týž čin, nýbrž i na týž delikt. Kvalifikace činu, v obžalobě obsažená, musí proto dojíti výrazu ve hlavní otázce. Toto formulování hlavní otázky není dle §u 318 tr. ř. přenecháno volnému uvážení soudu, nýbrž jest závazné. Kdyby mohl býti zvolen postup, navrhovaný obhajobou při hlavním přeličení, znamenalo by to tolik, že ustanovení §u 318 tr. ř. jest vlastně totéž jako ustanovení §u 262 tr. ř. a že porotní soud při sestavování otázek má dbáti jediné toho, by skutečně bylo vystiženo vše to, co jest obsaženo v obžalovacím spise, že však po právní stránce může v hlavních otázkách, porotě daných, projevit svůj vlastní právní názor. Nelze však přehlédnouti, že ustanovení §u 318 tr. ř. jest ustanovení zvláštní, platící pro řízení před soudy porotními, kdežto ustanovení §u 262 tr. ř. jest obsaženo v XVIII. hlavě tr. ř. a může podle §u 311 tr. ř. platiti jenom potud, pokud ve hlavě XIX. není ustanoveno něco zvláštního. Zvláštním ustanovením však jest právě v §u 318 tr. ř. Také ze stylisace §u 318 tr. ř. a §u 262 tr. ř., při čemž § 318 tr. ř. má v podstatě stejné znění s druhým odstavcem čís. 2 §u 207 tr. ř., který jedná o obsahu obžaloby, jde na jevo souvislost otázky hlavní s obsahem spisu obžalovacího. Podle těchto úvah postupoval tedy porotní soud soudní docela podle zákona, dav porotcům dvě svrchu zmíněné hlavní otázky, a právem zamítl obhájcův návrh, aby bylo při otázkách hlavních použito způsobu jím navrhovaného a dána otázka jenom na § 125 tr. zák., a nepotřeboval porotní sbor soudní nikterak při zamítnutí návrhu ob-

hájcovi obíratí se tím, jak by ta která hlavní otázka vystihovala skutkovou i právní stránku okolností při porotním přeličení na jevo vyšlých, nýbrž stačilo poukázat na to, že návrh obhajoby postrádá naprosto zákonného opodstatnění. Stačí proto i pro vyvrácení zmateční stížnosti, která jest na témž stanovisku, jako návrh při hlavním přeličení, podotknouti, že důvod zmatečnosti čís. 6 nemůže býti dán, pokud jde o otázku na § 125 tr. zák., proto, poněvadž § 318 tr. ř. nepřipouští jiných hlavních otázek, nežli které byly dány porotcům soudním sborem porotním. Tyto dvě hlavní otázky vystihovaly úplně veškerá tvrzení, která se při porotním přeličení vyskytla jak se strany obžalovaného, tak se strany svědkyně Žofie D-ové, a vyjadřovaly skutkovou podstatu dvou zločinů, jejichž reální souběh byl v tomto případě možným. Nebylo proto pro porotní sbor soudní nižádné povinnosti, by snad sám od sebe vyjadřoval jiný právní názor eventuální otázkou na zločin podle §u 125 tr. zák.

Neprávem spatřuje zmateční stížnost důvod zmatku čís. 6 §u 344 tr. ř. dále v tom, že usnesením porotního soudu byl zamítnut také obhájcův návrh, aby porotcům dána byla eventuální otázka na zločin zprznění ve smyslu §u 128 tr. zák. Dle protokolu o hlavním přeličení ponechal obhájce porotnímu soudu na vůli, má-li porotcům řečená otázka dána býti, a uvedl na odůvodněnou svého námětu, že prý vzhledem ke zjištění, že obžalovaný do pochvy Josefy D-ové daleko nevnikl, není vyloučeno, že předsevzal čin k ukojení chlípných žádostí. Zmateční stížnost dovolává se v tom směru výpovědi obžalovaného a Žofie D-ové, kteří prý nebyli s to, aby udali, měl-li obžalovaný svůj úd v přirození D-ové. Také tato námitka je bezdůvodná. Zločin dle §u 127 tr. zák. je spáchán, dokonán, již p ř e d s e v z e t í m mimomanželské soulože a způsobilým jeho předmětem je i dítě, jehož pohlavní ústrojí, nejsouc následkem útlého věku ještě vyvinuto, p r o v e d e n í soulože vůbec vylučuje. V tomto případě pak nejen Josefa D-ová udala zejména při hlavním přeličení jako svědkyně, že měla pohlavní úd obžalovaného ve svém přirození a že obžalovaný se při tom pohyboval, nýbrž i sám obžalovaný prohlásil, že sice neví, zda se na dívce odpravil, že však soulož ukončil, že jí totiž svůj pohlavní úd vstrčil do jejího přirození a že s ní tělesné obcoval. Konečně i posudek soudních znalců lékařů vyzněl v ten smysl, že soulož byla předsevzata, ač ovšem do konce neprovedena. Dlužno připomenouti, že Josefa D-ová se narodila dne 1. září 1909, trestný čin pak že byl na ní spáchán dne 17. března 1923, tedy v době, kdy jí bylo již více než 13½ roku. Eventuální otázky na zločin dle §u 128 tr. zák. domáhal se tudíž obhájce obžalovaného naprosto neprávem, když dle řečeného nebylo tu zákonných předpokladů §u 320 tr. ř. pro předložení otázky eventuální.

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 8 §u 344 tr. ř., shledává zmateční stížnost nesprávným právní poučení, které dle záznamu protokolu o hlavním přeličení uděleno bylo porotcům předsedou porotního soudu v ten rozum, že, nabudou-li přesvědčení, že obžalovaný spáchal čin, uvedený v I. hlavní otázce, nemohou než odpověděti k otázce II. (»Spáchal obžalovaný čin, v hlavní otázce naznačený, z důvodů (pohnutek) nízkých a nečestných«) kladně, protože čin takový dle mrav-

nich zásad společnosti lidské je nízký a nečestný. Zmateční stížnost není v právu, uplatňuje-li i pro případ, o nějž tu jde, názor, že každý čin trestný může býti spáchán také z pohnutek jiných než z pohnutek nízkých a nečestných. Názor ten nemá místa v případě, v němž jde o čin, prohřešující se na nejprimitivnějších zásadách mravních, dotýkající se velmi povážlivě nejen tělesné integrity dítěte, na němž byl spáchán, nýbrž i způsobilý přivoditi nejtěžší poruchy v duševním žití a dalším mravním vývoji jeho. O pachateli, jenž všeho toho nedbá, lze tudíž zajisté plným právem říci, že nemohl jednati z pohnutek jiných než nízkých a nečestných, a zmateční stížnost nemístně dovolává se vrozené prý náruživosti obžalovaného, za kterou prý nemůže.

Čís. 1260.

Vznesena-li u soudu, projednávajícího trestní věc na základě příslušnosti dle Šu 53 tr. ř., námitka místní nepřislušnosti, jest na soudu, by, vyhoví-li námitce, postoupil obžalobu soudu příslušnému, nemůže ji však odmítnouti a uložit soukromému obžalobci náhradu útrat.

(Rozh. ze dne 6. září 1923, Kr I 412/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona do usnesení okresního soudu v Novém Strašecí ze dne 20. října 1922, jímž byla obžaloba pro urážku na cti pro nepřislušnost soudu odmítnuta a soukromý obžalobce uznán povinným ku placení útrat, takto právem: Usnesením okresního soudu v Novém Strašecí ze dne 20. října 1922 porušen byl zákon v ustanovení Šu 53 a 390 tr. ř.

Důvody:

Velitelstvím četnického oddělení čís. 9 na Kladně byla zaslána žaloba četnického strážmistra Karla V-a proti Ludvíku V-ovi, tehdy redakčnímu sluhovi na Kladně, pro urážku na cti okresnímu soudu v Novém Strašecí. Dle obžaloby a příloh k ní připojených obvinil Ludvík V. uvedeného strážmistra tím, že v době mezi 17. a 22. září 1922 v redakci časopisu S. na Kladně vypravoval, že byl dne 17. září 1922 nedaleko R. (okres Nové Strašecí) zbit strážmistrem V-em; byly prý mu dány dvě rány přes hlavu a jedna přes ruku. Dne 23. září 1922 Ludvík V. byv předvolán do kanceláře četnického oddělení na Kladně, opakoval, že strážmistr V. mu u R. dal dvě rány holí do zad, ale že pak rána proti němu holí zasazená do ruky ho nezasáhla. Oznámení prý neučinil, jen vypravoval příběh v závodě. Místo činu V-ova je tedy v obou směrech Kladno. Omylem však obžaloba byla zaslána okresnímu soudu v Novém Strašecí, ježto R. (místo tvrzeného ztýrání) jest v jeho obvodu. Okresní soud v Novém Strašecí nařídil dne 13. října 1922 hlavní přelíčení na den 20. října 1922. Dle protokolu o hlavním přelíčení namítl obhájce nepřislušnost okresního soudu v Novém Strašecí ve smyslu Šu 51 tr. ř., poněvadž trestní čin nebyl spáchán v obvodu tohoto soudu, a navrhl